

Stefański, Jerzy

Uroczystości jubileuszowe z okazji 30-lecia produkcji kombajnów do zbioru zbóż w Płockiej Fabryce Maszyn Żniwnych

Notatki Płockie 29/3-120, 84-91

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Uroczystości jubileuszowe z okazji 30-lecia produkcji kombajnów do zbioru zbóż w Płockiej Fabryce Maszyn Żniwnych

14 lipca 1984 r. w Domu Technika MZRiP w Płocku odbyła się uroczystość związana z 30-leciem produkcji kombajnów do zbioru zbóż w płockiej Fabryce Maszyn Żniwnych im. M. Nowotki. Odbywała się pod hasłem: „Na 40-lecie PRL — 50 tysięcy kombajnów zbożowych”. Licznie zgromadzili się na sali najbardziej zasłużeni pracownicy Fabryki, wśród nich 126-osobowa grupa tych, którzy od pamiętnego kwietnia 1954 r., po dziś montują przez 30 lat maszyny do zbioru zbóż. Nie zabrakło także weteranów pracy, którzy uruchamiali zakład zaraz po wojnie, a później aktywnie uczestniczyli w jego rozwoju.

Z licznie zaproszonych i przybyłych na uroczystość gości był wśród załogi w tym dniu — sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Zbigniew Michalek, wiceministrowie resortów — Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego — Eugeniusz Szatkowski, Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej — Edward Brzostowski oraz władze wojewódzkie z I sekretarzem Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Adamem Bartosiakiem i wiceprzewodniczącym Wojewódzkiej Rady Narodowej — Wiesławem Paszkiewiczem.

Po otwarciu uroczystości przez I sekretarza Komitetu Zakładowego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Tadeusza Bielskiego, referat okolicznościowy, omawiający najważniejsze osiągnięcia Fabryki wygłosił dyrektor naczelny — Józef Starachowski. Mówca powiedział m.in.:

„[...] Pierwszy kombajn zbożowy o nazwie ŻMS-4, wykonany został 14 kwietnia 1954 r. Zanim jednak nastąpił ten historyczny moment w dziejach Fabryki, wielu doświadczonych i ambitnych robotników, techników i inżynierów z płockiej Fabryki Maszyn Żniwnych, Fabryki Kombajnów „Rostielmasz” w ŻSRR, z Centralnego Biura Konstruktacyjnego nr 3 w Poznaniu (obecnie Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych), z Fabryki Samochodów Ciężarowych w Starachowicach i z wielu innych jednostek gospodarczych, przepracowało tysiące godzin, aby ten pierwszy egzemplarz mógł opuścić bramę Fabryki. Towarzysze radzieccy przez wiele następnych lat pomagali w rozwijaniu produkcji tego kombajnu.

W pracach przy budowie pierwszego egzemplarza kombajnu, wykonywanego w Płocku przy ulicy Sienkiewicza, szczególnie wyróżnili się: mistrz Henryk Gawecki, mistrz Józef Foltyn, ślusarz Józef Dąbrow-

ski, Henryk Balcerzak, tokarz Józef Miałkiewicz, ślusarz Stefan Stańczak, kierownik Stefan Kolasiński [...]. Wykonany w zakładzie prototyp kombajnu ŻMS-4 spełniał podstawowe wymagania: kosił, młócił i czyścił zboże, jednak parametry techniczne ograniczały możliwości zastosowania go na szeroką skalę. Również i rolnictwo nie w pełni było przygotowane do technologii zbioru zbóż kombajnami, a szczególnie dużo kłopotów sprawiało dosuszanie ziarna i doczyszczanie — kombajn bowiem wówczas nie osiągał takiej czystości, jaką uzyskuje obecnie „Bizon”. Chwilowy spadek zapotrzebowania na kombajny został wykorzystany dla dalszego jego doskonalenia. Powstały kolejno kombajn KZB-3A, a następnie KZB-3B, znany w późniejszych latach pod nazwą „Vistula” [...]. Przez okres 10-letniej produkcji kombajnów „Vistula” były one ciągle ulepszane, zmieniane dla osiągnięcia maksymalnej przepustowości i dostosowywane do ówczesnych wymogów naszego rolnictwa, jak i odbiorców zagranicznych”.

Następnie mówca, po scharakteryzowaniu trudnej sytuacji, jaka powstała w Fabryce przy końcu lat 60-tych, powiedział: „[...] W roku 1968, roku który wart jest zapamiętania, powstały z inicjatywy załogi we współpracy z Przemysłowym Instytutem Maszyn Rolniczych w Poznaniu — trzy egzemplarze modelowe kombajnów o nazwie KZS-3 „Bizon”, a w następnym roku — pięć kombajnów KZS-3 „Bizon” i jeden model KZS-5 „Bizon-Super”. Do badanych przez rolnictwo kombajnów importowanych, w ramach poszukiwania odpowiedniego typu dla polskiego rolnictwa, dołączyły polskie modele, a następnie prototypy kombajnów „Bizon” i „Bizon-Super”. Badania przeprowadzone w różnych rejonach Polski i różnych warunkach terenowych potwierdziły, że konstrukcja jest bardzo udana i niczym nie ustępuje, a nawet niekiedy przewyższa kombajny czołowych firm zagranicznych. Sprawilo to, że decyzja była jednoznaczna — płocka Fabryka Maszyn Żniwnych będzie nadal produkować kombajny zbożowe, a rolnictwo zgodnie z zapotrzebowaniem otrzyma wysokowydajny, nowoczesny kombajn zbożowy polskiej konstrukcji. [...]

Znaczący wkład pracy przy opracowywaniu konstrukcji i technologii oraz budowie „Bizonów” wnieśli pracownicy naszej Fabryki, a wśród nich: Bolesław Rostowski, Bronisław Urbanik, Tadeusz Michalski, Wiktor Kardasz, Eustachiusz Górnicki, Jerzy Matłoga, Eugeniusz Krajewski, Jerzy Dworczyński, Albin Miałkiewicz, Edward Trojanowski, Janusz Udałow, Mieczysław Królikowski, Zbigniew Niewiadomy, Czesław Mucha, Czesław Marciniak, Jan Jasiński, Antoni Zdrojewski, Zdzisław Bartosiak, Roman Ciarowski, Henryk Gawecki, Szczepan Majchrzak i inni.

Przy opracowywaniu konstrukcji i prowadzonych badaniach serii informacyjnych, a następnie produkcyjnej, aktywnie uczestniczyli: prof. dr inż. Roman Fąfara, dr inż. Kazimierz Goć i mgr inż. Józef Kudła z Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, inż. Stanisław Jarczyński, mgr inż. Marian Liska, mgr inż. Eugeniusz Olearski z Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych w Poznaniu.

Kombajn „Bizon” staje się symbolem polskiej myśli technicznej, symbolem polskiego, dobrego wyrobu powstałego we współdziałaniu nauki z przemysłem, bez zakupu licencji [...]. Szeroko obecnie stosowany zbiór zbóż, roślin strączkowych i oleistych kombajnami rodem z Płocka — pozwolił nie tylko na skrócenie okresu żniw do około jednego miesiąca, ale umożliwił sprawne prowadzenie dalszych prac polowych, stosowanie poplonów itp. Do ubiegłego roku produkowaliśmy wyłącznie kombajny samobieżne typu „Bizon” w różnych wersjach. W związku ze wzrostem zainteresowania małymi kombajnami doczepianymi do ciągnika, a więc mniejszymi i tańszymi, a co najważniejsze — dostosowanymi do struktury polskiej wsi — podjęliśmy prace konstrukcyjne nad opracowaniem kombajnu „chłopskiego”. Charakteryzuje się on prostą budową i lekką konstrukcją, uproszczonym systemem przekazywania napędu i sterowań. W roku 1983 podczas żniw, zostały przebadane cztery prototypy tych maszyn. Jeżeli wyniki badań

tegorocznej serii informacyjnej będą pozytywne, to już w następnych latach rolnicy indywidualni otrzymają nowy, niezbyt drogi kombajn, przystosowany głównie do ich potrzeb. [...]

W ciągu minionego 30-lecia, załoga wyprodukowała prawie 70 tysięcy kombajnów, w tym: 50 tysięcy kombajnów z rodziny „Bizon” i wiele innych maszyn rolniczych. Ponad 3,5 tysiąca z nich zbiera plony w 24 krajach świata.

Na polach pracuje dziś 45 tysięcy samobieżnych kombajnów, bez których prowadzenie żniw staje się po prostu niemożliwe. Jest to trwały i liczący się wkład całej załogi Fabryki w procesie mechanizacji polskiego rolnictwa w 40-leciu Polski Ludowej. Dziś plocka Fabryka Maszyn Żniwnych jest zakładem nowoczesnym, w pełni zmechanizowanym, zajmując czołowe miejsce w branży maszyn rolniczych. Nowoczesne wyposażenie stawia FMŻ w czołówce firm produkujących kombajny na świecie.”

Po wygłoszeniu referatu przez dyrektora naczelnego FMŻ Józefa Starachowskiego, ponad dwieście osób otrzymało odznaczenia państwowe, resortowe, regionalne i zakładowe.

Uchwałą Rady Państwa z dnia 9 maja 1984 r. (nr 0-1144) za wybitne zasługi w pracy zawodowej i działalności społecznej, **Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski** udekorowani zostali:

Za wybitne osiągnięcia w pracy zawodowej i zaangażowanie społeczne, uchwałą Rady Państwa z dnia 9 maja 1984 r. **Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski** odznaczeni zostali: Jan Jasiński, Henryk Ostrowski, Tadeusz Posiadłowski, Bronisław Skierkowski, Stanisław Szczypiński, Bronisław Urbanik, Antoni Zdrojewski. Na zdjęciu: (od lewej) ww. pracownicy Fabryki po wręczeniu odznaczeń przez sekretarza KC PZPR Zbigniewa Michalka.

Fot.: Jerzy Wróbel

Jan Jasiński — kierownik oddziału krótkich serii, Henryk Ostrowski — frezer narzędziowy, Tadeusz Posiadłowski — dłuciarz, Bronisław Skierkowski — kierownik wydziału remontowego, Stanisław Szczypiński — zastępca dyrektora ds. produkcji, Bronisław Urbanik — główny konstruktor, Antoni Zdrojewski — ślusarz, monter.

Złotymi Krzyżami Zasługi:

Stanisław Adamczyk — kierowca, Zdzisław Bartosiak — tokarz, Edward Dolecki — ślusarz, Ryszard Kaźmierkiewicz — ekonomista, Jerzy Matłega — kierownik prototypowni, Ireneusz Muchametczyn — spawacz, Stanisław Olszewski — ślusarz, Jan Zóltowski — ślusarz.

Srebrnymi Krzyżami Zasługi:

Andrzej Dominik — kierownik wydziału gospodarki narzędziowej, Władysław Dzierżanowski — ślusarz, Eustachiusz Górnicki — kierownik pracowni konstrukcyjnej, Lech Grabecki — ślusarz, Maciej Gutkowski — kierownik sekcji kooperacji, Edward Kępczyński — ślusarz, Stanisław Kolczyński — stolarz, Anna Krasuska — księgowa, Lech Muczyński — zastępca kierownika wydziału, Jerzy Pstrokoński — technolog, Tadeusz Strzelecki — elektryk, Lucjan Tomaszewski — mistrz, Edmund Trojanowski — kierownik pracowni technologicznej, Józef Witkowski — mistrz.

Brązowymi Krzyżami Zasługi:

Stanisław Gościński — kierownik sekcji, Wojciech Kacer — kierownik działu zbytu, Arnold Kernke — lakiernik, Mieczysław Laskowski — ślusarz, Kazimierz Luśniewski — praser, Franciszek Maciaszek — konstruktor, Józef Szałkowski — kontroler jakości, Ryszard Wojciechowski — mistrz.

Odznaką „Za zasługi dla województwa płockiego” uhonorowani zostali:

Adam Barucha — kierownik sekcji w dziale produkcji, Stanisław Fiołna — kierownik działu zaopatrzenia, Józef Grzybowski — ślusarz, Wiktor Kardasz — kierownik pracowni konstrukcyjnej, Bolesław Kwiatkowski — hartownik, Feliks Mokrzanowski — konserwator, Jan Naworski — kierownik działu organizacyjnego, Ryszard Nowak — instruktor w szkole przyzakładowej, Szczepan Popiołkowski — zastępca dyrektora ds. zaopatrzeniowo-kooperacyjnych, Waldemar Tomczak — kierowca.

Odznaką „Za zasługi dla rozwoju przemysłu maszynowego” zostali uhonorowani: (złotą)

Henryk Gaweckij — mistrz w wydziale montażu, Roman Jasiński — kierownik pracowni konstrukcyjnej, Mieczysław Królikowski — główny specjalista ds. badań, Zdzisław Kowalkowski — ślusarz remontowy, Czesław Mucha — kierownik działu badań,

Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku dziesięciu pracowników Fabryki Maszyn Żniwnych uhonorowanych zostało odznaką „Za zasługi dla województwa płockiego”. Na zdjęciu (od lewej): Adam Barucha, Józef Grzybowski, Wiktor Kardasz, Bolesław Kwiatkowski — po otrzymaniu odznak.

Fot.: Jerzy Wróbel

Zdzisław Pietrzak — ślusarz, Stanisław Witek — kierownik sekcji dokumentacji technicznej, Tadeusz Żuk — dyrektor Instytutu Politechniki Warszawskiej.

Odnaki Srebrne otrzymali:

Henryk Bromka — konstruktor, Roman Ciarkowski — praser, Władysław Grabowski — kierownik wydziału, Alina Kuczyńska — główny księgowy, Szczepan Majchrzak — ślusarz, Jerzy Stefański — radca prawny, Włodzimierz Tomaszewski — kierownik wydziału, Tadeusz Zabielski — elektromonter.

Odnaki Brązowe otrzymali:

Mirosław Biernat — samodzielny planista, Mieczysław Gałczyński — ustawiacz, Jan Gapiński — szlifierz, Kazimierz Kozłowski — ślusarz, Józef Plebaniak — technolog.

Odnaką „Zasłużony Pracownik Rolnictwa” zostali uhonorowani:

Henryk Bartosiewicz — kontroler jakości, Adam Bojarowski — ślusarz, Zdzisław Graczykowski — tokarz, Henryk Kępczyński — ślusarz, Józef Krawczyk — ślusarz remontowy, Czesław Kruziński — mistrz, Edward Liput — specjalista ds. eksportu, Andrzej Latarski — kierownik działu planowania, Kazimierz Lochowski — technolog, Edward Machnacki — ślusarz, Bogumił Machczyński — mistrz, Jerzy Mikula — elektromonter, Henryk Miler — ślusarz, Jerzy Nowaczyk — zastępca dyrektora ds. technicznych, Józef Prus — zastępca dyrektora ds. ekonomicznych, Kazimierz Paszkiewicz — kierownik wydziału, Lech Piórkowski — konstruktor, Władysław Raszulecki — kierownik magazynu, Jan Szczyciński — technolog, Kazimierz Wojtacki — szlifierz, Jerzy Zbikowski — kierownik wydziału.

126-osobowa grupa osób, która nieprzerwanie przez 30 lat pracuje w Fabryce, głównie przy montażu kombajnów, została uhonorowana okolicznościowymi dyplomami, przygotowanymi specjalnie na tę uroczystość. Grupę tę stanowią:

Stanisław Adamczyk — kierowca, Ryszard Bagański — ślusarz, Henryk Bartosiewicz — kontroler jakości, Irena Bartnik — wydawca narzędzi, Stanisław Basiewicz — ślusarz, Zenon Białaszek — ślusarz, Henryk Bogucki — ślusarz, Władysław Bońkowski — kierownik magazynu, Stanisław Brzeziński — ślusarz, Stanisław Chandlarski — ślusarz, Tadeusz Chojnowski — ślusarz, Stanisław Cholewiński — ślusarz, Romuald Ciszewski — wiertacz, Tadeusz Czyżewski — modelarz, Mieczysław Cytacki — kierowca, Józef Dąbrowski — elektryk, Edward Dolecki — ślusarz, Władysław Dzierżanowski — ślusarz, Konrad Flak — ślusarz, Mieczysław Gałczyński — ustawiacz, Henryk Gawecki — mistrz, Stefan Gawliński — ślusarz, Zygmunt Golecki — ślusarz, Stanisław Gorzkowski — ślusarz, Lech Grabecki — ślusarz, Zdzisław Graczykowski — tokarz, Zdzisław Grzano-wicz — kontroler jakości, Kazimierz Grzelak — kierownik sekcji, Tadeusz Grzybowski — tokarz, Maciej Gutkowski — kierownik sekcji, Jan Jakubowski — elektryk, Tadeusz Janicki — operator, Witold Jaroszewski — technolog, Marian Jarzyński — ekonomista,

Jan Jasiński — kierownik oddziału krótkich serii, Ryszard Jaszczak — planista, Tadeusz Jarzyński — konserwator, Józef Kalwas — kierownik wypożyczalni, Eugeniusz Karasiewicz — piaskarz, Henryk Kępczyński — ślusarz, Stanisław Kolczyński — tokarz, Krystyna Kotarska — referent adm., Waław Kotuniak — ślusarz, Zdzisław Kowalkowski — ślusarz, Piotr Kowalski — kierownik magazynu, Tadeusz Kozbiński — kierownik sekcji, Kazimierz Kozłowski — ślusarz, Anna Krasuska — księgową, Józef Krawczyk — ślusarz, Tadeusz Kuklak — ślusarz, Wincenty Kwiatkowski — ślusarz, Józef Karulak — ślusarz, Janusz Kominiak — kierownik działu gosp. materiałowej, Maria Kopcińska — archiwistka, Stanisław Lewandowski — instruktor w szkole przyzakładowej, Zbigniew Lewandowski — ślusarz, Waław Luśniewski — ślusarz, Stanisław Łukaszewski — mistrz, Eugeniusz Łukowski — kierownik oddziału, Leon Machczyński — tokarz, Edward Machnacki — ślusarz, Jan Malanowski — kontroler, Jan Malinowski — ślusarz, Jan Marciniak — kierownik sekcji, Adam Marcinkowski — ślusarz, Bolesław Maruszewski — mistrz, Jerzy Matłęga — kierownik wydziału prototypowni, Jerzy Michajłow — smarownik, Feliks Mokrzanowski — ślusarz, Ludomir Morozow — ślusarz, Ireneusz Muchametczyn — spawacz, Lech Muczyński — zastępca kierownika wydziału, Włodzimierz Nazarenko — kierownik magazynu, Ludwik Niedziela — technolog, Wojciech Niemczewski — kierownik oddziału, Mieczysław Nowak — ślusarz, Tadeusz Nowocień — ślusarz, Władysław Ogródowicz — spawacz, Jerzy Olszewski — kontroler jakości, Stanisław Olszewski — ślusarz, Stefan Pankowski — elektromonter, Waldemar Pankowski — ekonomista, Zdzisław Pankowski — planista, Józef Perczyński — mistrz, Ryszard Piątkowski — kierowca mechanik, Zdzisław Pietrzak — zastępca kierownika wydziału, Józef Plebaniak — technolog, Józef Proowski — frezer, Barbara Puchacz — księgową, Tadeusz Posiadłowski — frezer, Władysław Raszulecki — kierownik magazynu, Kazimierz Rutkowski — mistrz, Stanisław Sarwiński — ślusarz, Bronisław Skierkowski — kierownik wydziału remontowego, Stanisław Soczewka — technolog, Józef Spryszyński — specjalista ds. kooperacji, Bożena Staniszevska — planista, Waldemar Staszewski — kierownik sekcji, Henryk Staniszevski — mistrz, Zofia Stołowska — magazynier, Edmund Stołowski — kierownik biura wydziałowego, Tadeusz Strzelecki — elektromonter, Kazimierz Stusio — kierownik wydziału, Józef Szalkowski — kontroler jakości, Bronisław Szeląg — spawacz, Henryk Szuliński — mistrz, Edmund Szóstak — kierownik sekcji, Hieronim Szymański — konserwator, Jerzy Szymborski — instruktor nauki zawodu, Andrzej Smiechowski — kierownik kontroli jakości, Lucjan Tomaszewski — mistrz, Bartłomiej Tomczak — kierowca, Józef Wierchowski — frezer, Eugeniusz Wilk — specjalista ds. inwestycji, Stanisław Witek — kierownik sekcji dokumentacji technicznej, Józef Witkowski — mistrz, Ryszard Wojciechowski — mistrz, Kazimierz Wojtacki — szlifierz, Irena Zagrzejska — księgową, Jan Zasada — ślusarz, Antoni Zdrojewski — ślusarz, Zygmunt Ziemiński — ślusarz, Ryszard Zaglewski — ślusarz, Stanisław Zeberkiewicz — inspektor techniczny, Jan Żółtowski — ślusarz.

O współczesnym obrazie Fabryki w znacznej mierze zdecydowała stara kadra, która po wojnie uruchamiała zakład i organizowała pierwszą produkcję, a w okresie modernizacji i rozbudowy rozwiązywała najtrudniejsze zadania. Na zdjęciu: zasłużeni weterani pracy (od lewej) Józef Fusik, Zdzisław Giżyński, Stefan Stańczak, Stefan Kosiakowski, Tadeusz Michalski — po otrzymaniu dyplomów honorowych.

Fot.: Jerzy Wróbel

Dyplomami honorowymi uhonorowano 16 b. pracowników, przebywających obecnie na emeryturze za ich wkład w rozwój zakładu i działalność społeczną. Dyplomy otrzymali:

Roman Buryk, Zdzisław Giżyński, Stefan Kosiakowski, Władysław Kowalski, Tadeusz Michalski, Stefan Stańczak, Kazimierz Żaglewski, Józef Żórawski, Józef Fusik, Zygmunt Jóźwiak, Czesław Kowalewski, Czesław Marciniak, Bolesław Rostowski, Jan Sliwiński, Izidor Zuchewicz.

Na podstawie uchwały Rady Pracowniczej 35 pracowników otrzymało odznakę „**Za zasługi dla FMŻ**”. Do grona tych osób należą:

Władysław Bońkowski — kierownik magazynu, Władysław Boryszewski — ślusarz, Stanisław Brzeziński — ślusarz, Zdzisław Brzeziński — mistrz, Alfred Burski — kierownik wydziału, Tadeusz Chojnowski — ślusarz, Ireneusz Chorzewski — tokarz, Zenon Cutkowski — szlifler, Mieczysław Cytacki — kierowca mechanik, Stanisław Dziuk — kontroler jakości, Jerzy Gutowski — konstruktor, Kazimierz Januszek — frezer, Marian Jarzyński — ekonomista, Stanisław Jeziórski — mistrz, Waldemar Jędrzejak — technik, Krystyna Kotarska — referent administracyjny, Czesław Krajewski — planista, Waldemar Lewandowski — kierownik oddziału, Tomasz Lorkowski — tokarz, Danuta Ludwiczak — rachmistrz, Jan Mokrcki — spawacz, Kazimierz Majewski — ślu-

sarz, Józef Malinowski — ślusarz, Andrzej Ogieński — kierownik działu socjalnego, Jerzy Olszewski — kontroler jakości, Jan Pietrzak — ślusarz, Barbara Puchacz — księgową, Henryk Rogalski — kierowca, Stanisław Styszko — technolog, Tadeusz Szulc — kierowca, Franciszek Wachaczyk — ślusarz, Wiesław Witkowski — ślusarz, Józef Wroński — krajać, Jan Zasada — ślusarz, Stanisław Żeberkiewicz — inspektor techniczny.

Dyplomami honorowymi i odznaką „**Za zasługi dla FMŻ**” uhonorowano także trzy osoby spoza Fabryki, a mianowicie: prof. dra inż. Romana Fałarę — b. długoletniego dyrektora naczelnego Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie, mgr inż. Mariana Lisę — zasłużonego konstruktora z Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych w Poznaniu, mgr inż. Zbigniewa Żywickiego — b. dyrektora Fabryki Maszyn Rolniczych „Agromet” w Lublinie.

W imieniu odznaczonych i wyróżnionych głos zabrał Bronisław Skierkowski, znany działacz społeczny, kierownik działu remontowego, który powiedział m.in.:

„[...] Wielu z nas obecnych na dzisiejszej uroczystości było realizatorami tych wspaniałych poczynań, których efektem jest produkcja całej rodziny „Bizonów”. Myślę, że w przyszłości potrzeba nam będzie

W trakcie uroczystości odznaczenia państwowe, resortowe, regionalne i zakładowe otrzymało dwieście kilkadziesiąt osób. W imieniu odznaczonych głos zabrał Bronisław Skierkowski (na zdjęciu), który powiedział m.in.: „pragnę zapewnić polskich rolników, że mogą liczyć na nowe i nowoczesne maszyny rodem z Płocka”.

Fot.: Jerzy Wróbel

takich śmiałych przedsięwzięć i wytrwałości w ich urzeczywistnieniu. Pomimo, że czas spowodował u wielu z nas szron na włosach oraz coraz wyższe czoła, to na pewno nie zabraknie nam zapału i sił w tworzeniu dalszej, chlubnej historii zakładu, tak zasłużonego w rozwoju polskiego rolnictwa. Przekonany jestem, iż deklarację taką mogę złożyć w imieniu nas wszystkich, tych odznaczonych jak i całej załogi przedsiębiorstwa. Pragnę ponadto zapewnić polskich rolników, że mogą liczyć na nowe i nowoczesne maszyny rodem z Płocka”.

Po wystąpieniu Bronisława Skierkowskiego, przewodniczący zebrania, Tadeusz Bielski, odczytał gratulacje i życzenia z okazji jubileuszu produkcji kombajnów.

Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej nadesłał gratulacje o następującej treści:

Weterani Pracy,
Załoga i Dyrekcja
Fabryki Maszyn Żniwnych
im. M. Nowotki w Płocku

Z okazji 30-lecia produkcji kombajnów do zbioru zbóż, załozdze, aktywowi społecznemu, polityczno-gospodarczemu i dyrekcji pragnę przekazać w imieniu Kierownictwa resortu rolnictwa i własnym serdeczne

gratulacje oraz wyrazy uznania i szacunku za wysiłek i trud podejmowany na rzecz pomyślnej realizacji programu rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Szczególnie gorąco pozdrawiam weteranów pracy.

Życzę również, aby inicjatywa, gospodarność i konstruktywne zaangażowanie stanowiły nadal nieodłączny element w Waszej pracy i działalności na rzecz dalszego pomyślnego rozwoju Waszych Zakładów oraz dla osiągnięcia efektów produkcyjnych i ekonomicznych dla dobra naszej Ojczyzny.

Proszę przyjąć również najlepsze życzenia dobrego zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Warszawa, dnia 13 lipca 1984 r.

dr inż. BOGDAN KRÓLEWSKI
Pierwszy Zastępca Ministra

Prezes Zarządu Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych nadesłał gratulacje następującej treści:

Warszawa, dn. 14 lipca 1984 r.

Kierownictwo „Agromet”
Fabryki Maszyn Żniwnych
im. Marcelego Nowotki
w Płocku

W imieniu Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych z okazji 40-lecia PRL i 30-lecia produkcji kombajnów do zbioru zbóż — Kierownictwu Fabryki Maszyn Żniwnych oraz całej załodze przekazuję serdeczne gratulacje oraz życzenia dalszej pomyślności w pracy zawodowej i życiu osobistym. 30 lat Waszej wzorowej i ofiarnej pracy stanowi ogromny wkład w intensyfikację produkcji rolnej w naszym kraju. Wszyscy rolnicy, a wśród nich członkowie i działacze naszej kółkowej organizacji oraz SKR wysoko cenią tradycyjnie dobrą robotę Fabryki Maszyn Żniwnych w Płocku.

Współdziałanie pomiędzy Waszą Fabryką a naszą organizacją jest wielostronne. Jesteśmy liczącym się odbiorcą wytworzonych przez Was kombajnów. Liczymy na dalsze zacieśnienie współpracy z Wami.

Waszą ogromną zasługą jest ulżenie w trudzie rolniczej pracy, terminowy i sprawny, a tym samym obfity zbiór zbóż.

Wysoko cenimy sobie również spotkania i bezpośrednie rozmowy przedstawicieli Waszej załogi z rolnikami w Fabryce. Służą one lepszemu wzajemnemu poznaniu problemów pracy robotników i rolników, zacieśniają więź między miastem a wsią oraz umacniają sojusz robotniczo-rolniczy — podstawę naszej ludowej władzy.

Łączę wyrazy szacunku
dr inż. ZDZISŁAW ZEMBRZYCKI

Wyrazy szacunku i uznania skierował na adres załogi i kierownictwa Fabryki Wojewoda Płocki Antoni Bielak.

Płock, dn. 14 lipca 1984 r.

Kierownictwo i Załoga
Fabryki Maszyn Żniwnych im. M. Nowotki
w Płocku

Z okazji 40-lecia PRL i 30-lecia produkcji kombajnów zbożowych w Waszym zakładzie, przesyłam dla całej Załogi wyrazy szacunku i uznania za ogromny wkład pracy w rozwój województwa płockiego i polskiego rolnictwa.

Fabryka Maszyn Żniwnych w Płocku jest przykładem rewolucyjnych przemian społeczno-gospodarczych, jakie zaszły w naszym kraju w okresie 40-lecia władzy ludowej.

Rodzina kombajnów Bison, a także najnowszy kombajn ZO20, wystawiają najlepsze świadectwo Waszej pracy i są godnym potwierdzeniem wartości wieloletnich tradycji płockiej klasy robotniczej.

Wasz wkład w walce o chleb drogą unowocześnienia rolnictwa przyniósł szacunek i uznanie całego społeczeństwa.

W imieniu administracji państwowej województwa i moim własnym składam Załodze gorące podziękowanie za rzetelną pracę, dojrzałe nowatorstwo, a także aktywną i właściwą postawę w trudnych chwilach, których w ostatnich latach wiele doświadczyliśmy. Wszystkim Metalowcom życzę dalszych sukcesów zawodowych oraz wiele osobistej satysfakcji z pracy i wszelkiej pomyślności w realizacji dalszych ambitnych planów rozwoju Zakładu.

Wojewoda Płocki
ANTONI BIELAK

Prezydent miasta Płocka Janusz Majewski wręczył medal „**Za zasługi dla miasta Płocka**” i list gratulacyjny o następującej treści:

Obywatel Dyrektor
Fabryki Maszyn Żniwnych
im. M. Nowotki w Płocku

Z okazji 40-lecia PRL i 30-lecia produkcji przez Wasz Zakład kombajnów do zbioru zbóż — składam Obywatelowi Dyrektorowi, Radzie Pracowniczej i całej Załodze Fabryki Maszyn Żniwnych w Płocku serdeczne gratulacje oraz wyrazy mojego szacunku i uznania za Wasze osiągnięcia konstrukcyjno-technologiczne i produkcyjne, jak również za Wasze zaangażowanie w społeczno-gospodarcze i kulturalne problemy naszego miasta. 40-lecie Polski Ludowej było dla Załogi FMŻ okresem wyjątkowej pracy dla rozwoju i unowocześnienia polskiego rolnictwa.

My, mieszkańcy Płocka dumni byliśmy z Waszych sukcesów konstrukcyjno-technologicznych, o których wielostronnie donosiły prasa, radio i telewizja.

Każdy Płoczanin wędrujący w okresie żniw po kraju, z niekłamana satysfakcją spogląda na pracującą na polu „Bizony” — produkt Waszej myśli technicznej i Waszej codziennej pracy. Załoga FMŻ jest również kuźnią kadr i zaangażowanych działaczy społeczno-gospodarczych dla miasta. Płock jest bazą Waszego działania, a Wy jesteście ambasadorami Płocka dla całej polskiej wsi. Jesteście synonimem naszego miasta.

Życzę Wam z tej uroczystej okazji dalszych sukcesów produkcyjnych i ekonomicznych, satysfakcji z pracy społecznej i wszystkiego najlepszego w Waszym życiu osobistym.

Prezydent Miasta Płocka
JANUSZ MAJEWSKI

Życzenia i gratulacje nadeszły także od przyjaźnionego kombinatu „Roztielmasz” z Rostowa, producenta radzieckich kombajnów, Prezydium Naczelnego Komitetu i Prezydium Komitetu Wojewódzkiego ZSL, Komitetu Miejskiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Płocku. Były też gratulacje i medal od Towarzystwa Naukowego Płockiego wręczony przez prezesa dra Jakuba Chojnackiego.

W trakcie uroczystości zabrał głos sekretarz KC PZPR Zbigniew Michałek. Przypominając na wstępie, że każdy dzień z okazji 40-lecia PRL dokonuje bilansu dokonań, mówca podkreślił, że załoga Fabryki Maszyn Żniwnych może mówić o bilansie sukcesów, dała bowiem dobrą maszynę do zbioru zbóż. Sekretarz KC przypomniał następnie drogę jaką przeszło po wojnie rolnictwo i jak musi zaspokajać coraz to większe potrzeby żywieniowe Polaków. Po wojnie przypadało na jednego mieszkańca ca 80 arów ziemi, dziś — 53. Nie żyjemy gorzej, ale większe są potrzeby ludzi. Przypomniał mówca o nawrocie do realizacji hasła sojuszu robotniczo-chłopskiego i oczekiwaniach, jakie się z tym wiąże. „I robotnik i chłop żyje z pracy własnych rąk — powiedział mówca. I robotnik i chłop nikogo nie wyzyskuje. Jeśli to jest w Polsce spełnione, możemy budować rolnictwo w polskich warunkach odmienne od naszych sąsiadów, co wcale nie przeszkadza tezie, że również chcemy zbudować socjalizm w Polsce, socjalizm na wsi”.

Przypominając, że kombajn powstał przede wszystkim z myślą o wykorzystaniu go w gospodarce uspołecznionej, mówca szerzej omówił stanowisko władz w sprawie polityki agrarnej, podkreślając, że uwzględnianie specyfiki polskiego rolnictwa powoduje, że proces zmian strukturalnych zachodzić będzie u nas wolniej niż w innych krajach. Pomyślnie zapowiadają się tegoroczne zbiory — kontynuował mówca, wyniki czerwcowego spisu wskazują, że zaczyna się dobry trend w rozwoju hodowli trzody chlewnej.

Zwracając się do załogi Fabryki sekretarz Zbigniew Michałek powiedział: „Wy wprowadziliście postęp swoją produkcją, wprowadziliście również pojęcie lepszej jakości w produkcji maszyn rolniczych. I jeśli można było mówić o generacji lepiej wykonywanych maszyn, to mówiło się o „Bizonie”.

„Życzę Wam — powiedział mówca — abyście dalej byli nośnikami postępu, dalej pilnie obserwowali, co dzieje się w światowym rolnictwie w tym względzie, żeby Wasze dzieło było dalej synonimem dobrej jakości. Życzę Wam tego dobrego imienia jakie macie i na jakie sobie zasłużyliście swoją pracą. Wam nie powinno

na ilości, ale na dobrych maszynach zależeć. Życzę Wam wiele zdrowia i pomyślności w życiu osobistym”.

Ostatnim pięknym akordem sobotniej uroczystości był występ Zespołu Tańca Ludowego płockiej Filii Politechniki Warszawskiej.

Z okazji jubileuszu w prasie krajowej i lokalnej ukazało się wiele artykułów i wywiadów traktujących o 30-letnim dorobku płockiego producenta kombajnów zbożowych. Między innymi redakcja „Tygodnika Płockiego” zamieściła wypowiedź dyrektora naczelnego Fabryki, Józefa Starachowskiego, z której dowiadujemy się, że „[...] Przez te 30 lat z małego zakładu, zlokalizowanego w centrum miasta, zatrudniającego niewiele więcej ponad tysiąc osób, powstało wielkie, nowoczesne przedsiębiorstwo,

położone w nowym miejscu, na obszarze 65 hektarów, zatrudniające prawie 4 tysiące pracowników. Nowoczesne wyposażenie stawia FMŻ w czołówce firm produkujących kombajny w świecie. Jesteśmy pewni, że poziom technicznego wyposażenia zakładu nie jest gorszy od innych firm. Pracują tu całe pokolenia związane z fabryką, w której nie są najlepsze płace w środowisku, a więc nie one decydują o przynależności do fabrycznego kolektywu. Pracuje tu i doświadczona załoga, i ponad połowa ludzi młodych. Bliższa i dalsza przyszłość fabryki — to prace nad dalszym rozwojem i unowocześnianiem kombajnów zbożowych. Poprawieniem komfortu pracy i wprowadzeniem nowych wersji. Prace nad tym trwają”.

